

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 19.12.2012
COM(2012) 781 final

**KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuoden 2011 toteuttamisesta ja tuloksista ja
yleisarvio teemavuodesta**

**KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuoden 2011 toteuttamisesta ja tuloksista ja yleisarvio teemavuodesta

1. TAUSTA

1.1. Johdanto

Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuodesta tehdyn päätöksen¹ mukaisesti tässä kertomuksessa esitetään yleiskatsaus teemavuoden toteuttamisesta, tuloksista ja yleisistä saavutuksista. Perustana ovat teemavuodesta tehdyn ulkoisen arvioinnin² päätelmät.

Vuonna 2006 komissio kuuli Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa vapaaehtoistoiminnan tulevasta kehityssuunnasta Euroopassa. Yksi Euroopan talous- ja sosiaalikomitean vapaaehtoistointaa, sen roolia ja vaikutuksia eurooppalaisessa yhteiskunnassa käsittelevässä, joulukuussa 2006 annetussa valmistelevassa lausunnossa esitetyistä suosituksista oli, että se pyysi komissiota ”julistamaan vapaaehtoistoiminnan teemavuoden sekä julkaisemaan mahdollisimman pian valkoisen kirjan vapaaehtoistoinnasta ja aktiivisesta kansalaisuudesta Euroopassa”.³

Tämän jälkeen perustettiin Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuotta tukevien kansalaisjärjestöjen yhteenliittymä ja käynnistettiin kansalaisyhteiskunnan kampanja, jonka tavoitteena oli vuoden 2011 julistaminen Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuodeksi. Euroopan parlamentti antoi vuonna 2008 kannanoton,⁴ jossa se tuki vuoden 2011 julistamista Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuodeksi. Kannanotto antoi hankkeelle hyvää vauhtia ja loi sille suuria odotuksia.

Vuonna 2009 Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät komission ehdotuksen, jonka mukaan vuosi 2011 nimetään aktiivista kansalaisuutta edistävän vapaaehtoistoiminnan Euroopan teemavuodeksi, jäljempänä ”teemavuosi 2011”.

Teemavuosi 2011 järjestettiin kymmenen vuotta Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälisen vapaaehtoistoiminnan vuoden 2001 jälkeen. Ajoitus oli oikea, sillä teemavuodella 2011 pystyttiin vastaamaan kansalaisyhteiskunnan odotuksiin ja saamaan vapaaehtoistoiminnan sidosryhmät jäsenvaltioissa liikkeelle tukemaan vapaaehtoistointaa kansalaisvaikuttamisen muotona. Tämä oli osoitus siitä, että eurooppalaiset seisovat solidaarisuuden, oikeudenmukaisuuden ja osallisuuden arvojen takana ja että EU:n toimielimet tekevät oman osansa vapaaehtoistyön tukemisessa.

---

¹ Neuvoston päätös N:o 37/2010/EY, aktiivista kansalaisuutta edistävän vapaaehtoistoiminnan Euroopan teemavuodesta (2011), tehty 27. marraskuuta 2009 (EUVL L 17, 22.1.2010, s. 43–49).

² *Evaluation of the European Year of Volunteering 2011*, Deloitte, kesäkuu 2012.

³ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta Vapaaehtoistointa, sen rooli ja vaikutukset eurooppalaisessa yhteiskunnassa, Asiak. SOC/243-EESC 1575/2006.

⁴ Kirjallinen kannanotto vuoden 2011 julistamisesta Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuodeksi, 9.4.2008.

1.2. Euroopan teemavuosi 2011 ja sen tavoitteet

Teemavuodella 2011 pyrittiin täysin toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tukemaan jäsenvaltioiden keskus-, alue- ja paikallisviranomaisia niiden toimissa, joilla luodaan paremmat edellytykset ja näkyvyys Euroopan unionissa harjoitettavalle vapaaehtoistoiminnalle. Siihen pyrittiin neljän tavoitteen kautta:

- Luodaan suotuisa toimintaympäristö vapaaehtoistoiminnalle EU:ssa, jotta vapaaehtoistoiminnasta tehdään pysyvä osa kansalaisvaikuttamisen edistämistä.
- Tuetaan vapaaehtoistoiminnan järjestäjiä vapaaehtoistoiminnan laadun parantamiseksi.
- Tunnustetaan vapaaehtoistointia.
- Tehdään vapaaehtoistoiminnan arvoa ja merkitystä tunnetuksi.

2. MITÄ EUROOPAN TEEMAVUODELLA SAAVUTETTIIN?

2.1. Tausta

Teemavuoden 2011 taustalla oli maailmanlaajuinen talouskriisi. Tätä taustaa vasten kansalaiset tunnustivat yksittäisten vapaaehtoistyöntekijöiden sitoutumiseen perustuvan yhteisöllisen solidaarisuuden merkityksen, mikä sai heidät paremmin ymmärtämään vapaaehtoistoiminnan ajatukset ja arvot ja sen roolin kansalaisvaikuttamisen edistäjänä.

Näin teemavuosi 2011 osoitti, että laadukasta vapaaehtoistointia on syytä kehittää asianmukaisissa oikeudellisissa puitteissa. Vapaaehtoistoiminnan tunnustettiin olevan osoitus kansalaisten solidaarisuudesta ja halusta osallistua yhteiskunnan hyvinvoinnin tukemiseen vastapainona sosiaaliselle syrjäytymiselle, köyhyydelle, suvaitsemattomuudelle, rasismille, muukalaisvihalle ja epäoikeudenmukaisuudelle. Tässä suhteessa teemavuodella 2011 oli luonnollinen yhteys vuoteen 2010, joka oli Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuosi.

2.2. Tukeva poliittinen sitoutuminen

Teemavuosi 2011 edesauttoi poliittisten muutosten tekemistä sekä Euroopan että kansallisella tasolla. Jo teemavuoden kuluessa hyväksyttiin erinäisiä tärkeitä toimintapoliittisia asiakirjoja:

Komissio antoi tiedonannon *EU:n politiikasta ja vapaaehtoistyöstä: valtioiden rajat ylittävän vapaaehtoistoiminnan tunnustaminen ja edistäminen EU:ssa*.⁵

Neuvosto antoi Puolan puheenjohtajakaudella päätelmät vapaaehtoistoiminnan asemasta sosiaalipolitiikassa⁶ ja urheiluun liittyvän vapaaehtoistoiminnan merkityksestä aktiivisen kansalaisuuden edistämiseksi.⁷

Maaliskuussa 2012 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa komission syyskuussa 2011 esittämästä tiedonannosta.⁸

⁵ Tiedonanto *EU:n politiikasta ja vapaaehtoistyöstä: valtioiden rajat ylittävän vapaaehtoistoiminnan tunnustaminen ja edistäminen EU:ssa*, KOM(2011) 568 lopullinen. 20.9.2011.

⁶ Vapaaehtoistoiminnan asema sosiaalipolitiikassa – neuvoston päätelmät, 3. lokakuuta 2011.

⁷ Urheiluun liittyvän vapaaehtoistoiminnan merkitys aktiivisen kansalaisuuden edistämiseksi – neuvoston päätelmät 28. ja 29.11.2011.

Kesäkuussa 2012 Euroopan parlamentti hyväksyi mietinnön valtioiden rajat ylittävän vapaaehtoistoiminnan tunnustamisesta ja edistämisestä EU:ssa.⁹

Euroopan tasolla helpotetaan vapaaehtoistoimintaa yleensä ja etenkin valtioiden rajojen yli eräillä lisätoimenpiteillä:

Aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden eurooppalainen teemavuosi 2012 (”teemavuosi 2012”) edistää ikääntyneiden vapaaehtoistoimintaa. Yksi teemavuoden 2012 keskeisistä toimista oli eurooppalainen Seniorforce-päivä, johon kutsuttiin paikallisviranomaisia ja vapaaehtoisjärjestöjä pohtimaan uusia keinoja saada ikääntyneet mukaan vapaaehtoistoimintaan.

Euroopan kansalaisten teemavuosi 2013 hyödyntää teemavuoden 2011 saavutuksia.

Eurooppa 2020 -strategian ja sen lippulaivahankkeiden *Nuoret liikkeellä* ja *Uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma* yhteydessä komissio teki ehdotuksen neuvoston suositukseksi epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista¹⁰ tarkoituksena edistää koulun ulkopuolella esimerkiksi vapaaehtoistoiminnassa hankittuja taitoja ja osaamista.

Käytännön ratkaisuna mainittakoon eurooppalainen osaamispassi, joka on uusi sähköinen väline, jolla kansalaiset voivat esittää taitonsa ja pätevyytensä, jotka he ovat hankkineet joko virallisen tai epävirallisen oppimisen tai molempien kautta. Vapaaehtoistoiminta tulee mukaan myös osaamispassiin.

Vapaaehtoistoimintaa tekevät ovat myös jatkossa mukana ohjelmissa, joiden kautta EU myöntää rahoitusta eri aloilla. Niitä ovat esimerkiksi nuorisotoimintaohjelman¹¹ nuorten eurooppalainen vapaaehtoistyö -ohjelma, Kansalaisten Eurooppa -ohjelma,¹² Grundtvig-ohjelma¹³ ja tuleva koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelma (komission ehdottama Yhteinen Erasmus -ohjelma¹⁴).

SEUT-sopimuksen 214 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot (EU Aid Volunteers) perustetaan vuonna 2014 kolmen vuoden valmistelutoimien jälkeen.¹⁵

Käynnissä on lisäksi aloitteita, joilla autetaan ottamaan vapaaehtoistoiminta osaksi EU:n eri alojen politiikkaa. Tällainen on esimerkiksi yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014.¹⁶

---

⁸ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean Lausunto aiheesta Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – tiedonanto EU:n politiikasta ja vapaaehtoistyöstä: valtioiden rajat ylittävän vapaaehtoistoiminnan tunnustaminen ja edistäminen EU:ssa, 28. maaliskuuta 2012, asiak. SOC 431-CESE 824/2012.

⁹ Euroopan parlamentin mietintö valtioiden rajat ylittävän vapaaehtoistoiminnan tunnustamisesta ja edistämisestä EU:ssa, 12. kesäkuuta 2012, A7-0166/2012/P7_TA(2°12)0236. COM(2012) 485, 5.9.2012.

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1719/2006/EY, tehty 15.11.2006 (EUVL L 327, 24.11.2006, s. 30–44).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1904/2006/EY, tehty 12.12.2006 (EUVL L 378, 27.12.2006, s. 32–40).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1720/2006/EY, tehty 15.11.2006 (EUVL L 327, 24.11.2006, s. 45–).

¹⁴ *Yhteinen Erasmus: EU:n koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelma*, KOM(2011) 787 lopullinen, 23.11.2011.

¹⁵ COM(2012) 514, 19.9.2012.

Teemavuoden 2011 yhteydessä tunnustettiin myös tarve vahvistaa osallistumista kansallisella tasolla. Vapaaehtoistoiminnan tiellä vielä olevat esteet voidaan poistaa juuri jäsenvaltioiden tasolla. Teemavuosi 2011 osoitti, että vapaaehtoistoiminta on nimenomaan paikallinen ilmiö: useimmat tekevät sitä paikallisesti tai alueellisesti. Yksi teemavuoden 2011 aikana tehdyistä havainnoista oli kuitenkin se, että jäsenvaltiot voivat antaa panoksensa vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen avaamalla vapaaehtoistoiminnan järjestelmänsä muista maista tuleville vapaaehtoisille.

Teemavuoden 2011 kansalliset koordinoitimet muodostivat vahvan verkoston ja antoivat yhteistyönsä tuloksena teemavuoden päätöskonferenssissa joulukuussa 2011 Varsovan julistuksen kestäväpohjaisen toiminnan edistämisestä vapaaehtoistyön ja aktiivisen kansalaisuuden yhteydessä.

2.3. Suotuisan toimintaympäristön luominen vapaaehtoistyölle Euroopassa

Suotuisan ympäristön luominen oli erityisen kunnianhimoinen teemavuoden 2011 tavoite. Vaikka sen merkitys tunnustettiin kaikissa jäsenvaltioissa, oltiin montaa mieltä siitä, missä määrin sääntely on ratkaisu paremman ympäristön luomiseen. Teemavuoden alussa 12 maassa oli nimenomaan vapaaehtoissectoria koskevat oikeudelliset puitteet (BE, CY, CZ, HU, IT, LV, LU, MT, PL, PT, RO, ES), kun taas 12 muussa maassa alaa säänneltiin muulla yleisellä lainsäädännöllä (AT, DK, EE, FI, FR, DE, GR, IE, LT, NL, SE, UK).¹⁷ Erityiset oikeudelliset puitteet luotiin vuonna 2011 ensimmäistä kertaa Slovakiassa, Sloveniassa ja Liettuassa. Bulgariassa valmisteltiin vuonna 2011 vapaaehtoistoimintaa koskeva laki, joka annettiin vuonna 2012. Puola vahvisti uuden vapaaehtoistoimintaa koskevan strategian, Itävalta uudisti asiaa koskevaa lakiaan ja Portugali valmisteli uuden lain annettavaksi vuonna 2012. Vuonna 2011 keskusteltiin ajatuksesta vahvistaa erityinen vapaaehtoistoimintaa koskeva eurooppalainen peruskirja, joka rakentuisi oikeuksiin perustuvalla mallilla. Ajatuksen takana oli Euroopan nuorisofoorumi.

EU:n ulkopuolelta tulevien vapaaehtoisten pääsystä Euroopan unioniin mainittakoon, että komissio julkaisi vuonna 2011 ensimmäisen kertomuksensa kolmansien maiden kansalaisten opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkatonta harjoittelua tai vapaaehtoistyötä varten tapahtuvan maahanpääsyn edellytyksistä annetun neuvoston direktiivin 2004/114/EY soveltamisesta.¹⁸

Teemavuoden aikana oli hyvä tilaisuus kannustaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön vapaaehtoistyön mittaamista käsittelevä käsikirja, jonka Kansainvälinen työjärjestö vahvisti virallisesti teemavuonna.

Maaliskuussa 2011 hyväksytty **vapaaehtoistyön mittaamista käsittelevä ILO:n käsikirja** on tarkoitettu ohjaamaan maita vapaaehtoistoimintaa koskevien järjestelmällisten ja kansainvälisesti vertailukelpoisten tietojen tuottamisessa työvoimatutkimusten säännöllisten liitteiden kautta. Tavoitteena on parantaa vapaaehtoistoimintaa koskevaa tietopohjaa ja selvittää sen taloudellinen arvo.

Puola ja Unkari ottivat ILO:n käsikirjan käyttöön ensimmäisinä Euroopan maina vuonna 2011. Italia ottaa sen käyttöön vuonna 2012, ja Slovakia on käyttänyt sen metodeja kansallisessa tutkimuksessaan. Ranska, Latvia, Tšekki, Portugali, Espanja ja Montenegro, joka on EU:n jäsen ehdokas, ovat ilmaisseet kiinnostuksensa liittyä joukkoon.

¹⁶ *Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014*, KOM(2011) 681 lopullinen, 25.10.2011.

¹⁷ *Volunteering in the European Union*, Euroopan komission (PO EAC) teettämä tutkimus – GHK, 2010.

¹⁸ Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle kolmansien maiden kansalaisten opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkatonta harjoittelua tai vapaaehtoistyötä varten tapahtuvan maahanpääsyn edellytyksistä annetun direktiivin 2004/114/EY soveltamisesta, KOM(2011) 587 lopullinen, 28.9.2011.

2.4. Vapaaehtoisjärjestöjen tukeminen

Teemavuosi 2011 on merkittävällä tavalla kannustanut parantamaan vapaaehtoisjärjestöjen vaikutusmahdollisuuksia ja vahvistamaan niiden kumppanuussuhteita. Erityisen merkittävä rooli oli teemavuoden yhteenliittymällä (EYV 2011 Alliance), joka auttoi teemavuoden sidosryhmiä verkostoitumaan ja tekemään yhteistyötä ja sai kansalaisyhteiskunnan äänen kuuluviin. Kattojärjestönä toimiva yhteenliittymä, jonka kanssa voitiin koordinoida kansalaisyhteiskunnan toteuttamia toimia ja sen politiikan muotoiluun antamaa panosta, tarjosi tehokkaan keinon tehdä yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa ja saavuttaa satojatuhansia vapaaehtoisia ja sellaisiksi haluavia.

Teemavuoden 2011 yhteenliittymän työryhmien työn, joka johti kansalaisyhteiskunnan eurooppalaisen vapaaehtoistoiminnan toimenpideohjelman (Policy Agenda on Volunteering in Europe, PAVE) laatimiseen, voidaan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä odottaa parantavan tehokkaasti vapaaehtoistoiminnan hallinnoinnin laatua.

EYV 2011 Alliance -yhteenliittymä perustettiin vuonna 2007 avoimeksi epäviralliseksi ryhmäksi, jossa eurooppalaiset vapaaehtoistoiminnan parissa toimivat verkostot tekevät yhteistyötä teemavuoden 2011 esiin tuomiseksi ja toteuttamiseksi. Verkostoja oli 24 heinäkuussa 2010 ja joulukuussa 2011 jo 39,¹⁹ ja ne edustivat noin 2 000:ta jäsen- ja kumppaniorganisaatiota eri puolilla Eurooppaa ja laajemminkin.

Yhteenliittymän tavoitteisiin kuului *eurooppalaisen vapaaehtoistoiminnan toimenpideohjelman (PAVE)* laatiminen. Ohjelma toimitettiin Euroopan komissiolle virallisesti joulukuussa 2011 pidetyssä teemavuoden päätöskonferenssissa. Ohjelmaa valmisteltiin lähinnä kuudessa työryhmässä, jotka kokoontuivat vuoden 2011 aikana viisi kertaa. Ohjelmassa vapaaehtoistoiminnan parissa toimivat tahot antavat suosituksia, joilla Eurooppaan voitaisiin luoda tehokkaampi ja vaikuttavampi poliittinen kehys, jolla tuetaan vapaaehtoisia ja edistetään heidän toimintaansa.

2.5. Vapaaehtoistoiminnan tunnustaminen

Vapaaehtoistoiminnan tunnustamista pidettiin tärkeänä teemavuoden 2011 tavoitteena. Se näkyi niissä moninaisissa palkintojärjestelmissä ja -seremonioissa, joilla vapaaehtoisille annettiin eri puolilla EU:ta tunnustusta ja kiitosta. Esimerkiksi Alankomaissa järjestettiin ”Aplodien viikko” ja Romaniassa, Unkarissa, Irlannissa ja Sloveniassa kansallinen palkintoseremonia, jossa vapaaehtoisille annettiin tunnustusta heidän työstään.

Teemavuoden ensimmäisen temaattisen konferenssin aiheena olivat vapaaehtoistyössä hankittujen taitojen ja osaamisen tunnustaminen ja käytössä olevat menetelmät niiden validoinnin edistämiseksi. Eurooppalainen tutkintojen viitekehys, Europass ja Youthpass ovat tässä suhteessa käyttökelpoisia Euroopan tason välineitä.

2.6. Vapaaehtoistoiminnan arvon tekeminen tunnetuksi

Vapaaehtoistoiminnan arvon tekemistä tunnetuksi pidettiin tärkeänä teemavuoden 2011 tavoitteena niin Euroopan tasolla kuin jäsenvaltioissa. Tavoitteen toteutumista edesauttoivat

¹⁹ AGE, AEVSO, AVSO, Caritas Europe, COFACE, CVA, CSR Europe, ENGAGE, Erasmus Student Network, Euclid Network, Eurodiaconia, EAPN, CEDAG, ENGSO, ENGSO Youth, ESAN, AEGEE, CEV, YFJ, ICYE, ISGF, Johanniter International, MHE, Punainen risti, Social Platform, SOLIDAR, ALDA, CESES, EUCIS-LLL, EFIL, FEBA, EURAG, EJJO, ENNA, IPPF EN, ISCA, WAGGS, WOSM, Volonteuropé.

Euroopan laajuinen viestintäkampanja ja jäsenvaltioiden omat kampanjat. Euroopan laajuisen kampanjan tarjoamat lisäresurssit auttoivat monissa jäsenvaltioissa täydentämään jo käytössä olevia markkinointitoimia.

Lisäksi teemavuosi 2011 sai paljon näkyvyyttä painetussa ja sähköisessä mediassa.

3. TEEMAVUOSI 2011: TOTEUTUS JA KESKEISET TOIMET

Teemavuonna 2011 tuettiin Euroopan tasolla ja EU:n 27 jäsenvaltiossa toteutettuja toimia yhteensä 7,700 miljoonalla eurolla.

Vuonna 2010 oli käytössä erillinen 2,994 miljoonan euron määräraha valmistelutoimiin, joilla laadittiin teemavuodelle 2011 tiedotuskampanja ja perustettiin koordinoitirakenne, joka kattoi keskeiset sidosryhmät Euroopan tasolla.

3.1. Teemavuoden 2011 toteuttaminen jäsenvaltioissa

Järjestääkseen osallistumisensa teemavuoteen kukin jäsenvaltio nimesi kansallisen koordinoitielimen. Niiden monimuotoisuus osoitti vapaaehtoistoiminnan monimuotoisuuden jäsenvaltioissa.

Koordinoitielimille myönnettiin yhteensä 3,549 miljoonaa euroa kunkin elimen laatiman ja Euroopan komission hyväksymän työohjelman mukaisten teemavuoden 2011 kansallisten toimien koordinointiin. Myönnettyjen varojen lisäksi oli kussakin maassa järjestettävä vähintään 20 prosentin rahoitus. Jotkin maat järjestivät sitä vaadittua vähimmäismäärää enemmän.

Jäsenvaltioissa järjestettiin runsaasti toimintaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti. Toimintaan kuului esimerkiksi seuraavaa:

- teeman tekeminen tunnetuksi (tiedotuskampanjat, näkyvyyttä lisäävät tapahtumat, kilpailut ja palkintoseremoniat, verkkosivustot, esitteet, mainosmateriaali, viestintätoimet, sosiaaliset verkostot jne.)
- keskustelutilaisuudet (konferenssit, seminaarit, kokoukset jne.)
- asiantuntemukseen liittyvät toimet (tutkimus, selvitykset, julkaisut jne.).

Kansalliset viestintäkampanjat räätälöitiin kunkin maan olosuhteiden mukaisiksi, joten ne olivat tehokkaita. Yleisön laajentamisessa auttoi yhteistyö jäsenvaltioissa toimivien komission edustustojen ja Europe Direct -verkoston kanssa. Teemavuosi täydensi vapaaehtoistoimintaan liittyviä maiden omia ohjelmia ja toimia tarjoamalla rahoitusta ja antamalla niille eurooppalaisen ilmeen.

Kansallisesti ja paikallisesti oli löydettävissä lukuisia esimerkkejä hyvistä toimintamalleista ja innovatiivisista toimista (liitteessä 1 annetaan esimerkkejä jäsenvaltioiden hyvistä toimintamalleista).

3.2. Eurooppalaiset lippulaivahankkeet

Lokakuussa 2010 julkaistiin lippulaivahankkeita koskeva ehdotuspyyntö, jonka perusteella valittiin maaliskuussa 2011 yhteensä 33 hanketta, joilla edistettiin vapaaehtoistoimintaan liittyvää verkostoitumista ja innovointia. Neljästätoista jäsenvaltiosta valittiin kustakin yksi hanke, Espanjasta, Italiasta, Kreikasta, Maltalta, Puolasta, Ranskasta, Saksasta ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta kustakin kaksi ja Portugalista kolme.

Lippulaivahankkeita yhteisrahoitettiin 1,964 miljoonalla eurolla. Komission rahoitusosuus oli enintään 60 prosenttia hankkeen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Etusijalle asetettiin hankkeet, joissa testattiin ja kehitettiin uusia ja innovatiivisia järjestelyjä ja solmittiin pitkäkestoisia kumppanuuksia vapaaehtoistoiminnan parissa toimivien kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja julkisen sektorin elinten välille. Lisäksi priorisoitiin joitakin teemoja, joita olivat työnantajan tukema vapaaehtoistoiminta, vapaaehtoistoimintaan liittyvän liikkuvuuden järjestelyt kaikenikäisille ja etenkin nuorille, sosiaalinen syrjäytyminen ja ikääntyneiden vapaaehtoistyö (liitteessä 2 on esimerkkejä onnistuneista lippulaivahankkeista).

Eurooppalaisten lippulaivahankkeiden kautta otettiin käyttöön erinäisiä innovatiivisia toimintamalleja, jotka levisivät ehdotuspyynnön kautta perustettujen kumppanuuksien kautta. Tulosten levittämisen suhteen lippulaivahankkeiden potentiaalia ei kuitenkaan aina hyödynnetty täysin.

3.3. Teemavuoden tekeminen tunnetuksi EU:n tasolla

Teemavuotta tehtiin tunnetuksi sidosryhmien ja suuren yleisön keskuudessa lukuisilla toimilla.

Toimet voidaan jakaa seuraaviin neljään ryhmään:

Teemavuoden 2011 kiertue

Vuoden mittainen kiertue *EYV Tour* vieraili kaikkien jäsenvaltioiden pääkaupungeissa. Kansallisia koordinoituelimiä pyydettiin tekemään yhteistyötä paikallisten vapaaehtoisjärjestöjen kanssa ja laatimaan ohjelman kiertueen käynnille maassaan. Ajatuksena oli tarjota paikalliselle ja kansalliselle vapaaehtoistoiminnalle hetki parrasvaloissa ja foorumi verkostoitumista varten sekä vaihtaa parhaita toimintamalleja kansallisten sidosryhmien kesken.

Kiertue oli joissakin maissa suurempi menestys kuin toisissa. Onnistumisen takana näyttivät olevan sekä kansallisten että kaupungin viranomaisten vahva sitoutuminen asiaan, vapaaehtoistoimintaa tekevien tunne vaikutusmahdollisuuksista, keskeinen tapahtumapaikka ja yleisöä houkuttelevat ulkoilmatapahtumat. Toiminnan eurooppalaisuutta korostivat EU:n muiden ohjelmien, kuten nuorisotoimintaohjelman ja Grundtvigin esittely ja yhteistyö komission edustustojen ja Europe Direct -verkoston kanssa.

Teemavuoden 2011 konferenssit

Teemavuosi 2011 esiteltiin medialle Brysselissä joulukuussa 2010, ja vuonna 2011 järjestettiin neljä EU:n tason temaattista konferenssia.

Teemavuoden käynnisti virallisesti Euroopan komission varapuheenjohtaja Viviane Reding Budapestissä 8. tammikuuta 2011 pidetyssä puolipäiväisessä konferenssissa. Konferenssi oli suunnattu etupäässä poliittisille päättäjille, ja sen teemana oli vapaaehtoistoiminnan tunnustaminen. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean puheenjohtaja Staffan Nilsson osallistui tilaisuuteen.

Brysselissä järjestettiin yhteistyössä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean kanssa 23. ja 24. toukokuuta 2011 kaksipäiväinen temaattinen konferenssi, jonka tavoitteena oli ratkaista erinäisiä vapaaehtoistoimintaan liittyviä kysymyksiä yksittäisen vapaaehtoisen näkökulmasta.

Konferenssiin osallistuivat Euroopan parlamentin puhemies Jerzy Buzek, Euroopan komission varapuheenjohtaja Viviane Reding ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean puheenjohtaja Staffan Nilsson.

Ateenassa puolestaan järjestettiin 3. ja 4. marraskuuta 2011 puolitoistapäiväinen konferenssi, jonka teemana oli vapaaehtoisjärjestöjen vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Osallistujien joukossa olivat varapuheenjohtaja Viviane Reding ja komissaari Maria Damanaki, ja pääaiheena oli vapaaehtoistoiminnan laatu.

Teemavuoden 2011 päätöskonferenssi järjestettiin 2. ja 3. joulukuuta 2011 Varsovassa. Tässä politiikkaan paneutuneessa konferenssissa, johon osallistui komissaari Kristalina Georgieva, linjattiin politiikan kehittämistä ja toiminnan jatkamista EU:n, kansallisella ja alueellisella tasolla tarkoituksena parantaa vapaaehtoistoiminnan tilannetta tulevina vuosina.

Nämä *temaattiset konferenssit* saivat osallistujiltaan erittäin hyvän vastaanoton. Näiden neljän konferenssin jälkeen tehdyissä selvityksissä kävi ilmi, että selvä enemmistö osallistujista katsoi Euroopan tason konferenssien olleen hyödyllisiä tai erittäin hyödyllisiä. Konferenssien verkostoitumisvaikutuksia pidettiin tärkeinä.

Teemavuoden 2011 verkkosivusto

Teemavuoden 2011 toimia esittelevästä virallisesta verkkosivustosta (www.europa.eu/volunteering) haluttiin tehdä interaktiivinen, osallistava ja yhteisöllisyyttä henkivä. Sivustolle tuottivat ja latasivat sisältöä dokumentaatioryhmän (ks. jäljempänä) toimittajat eli oman tarinansa kertovat vapaaehtoiset sekä kansalliset koordinointielimet. Sivustolla oli lisäksi yleisempää tietoa vapaaehtoistoiminnasta, mediassa olleita juttuja, raportteja ja kuvia teemavuoden kiertueesta.

Sivusto keräsi runsaasti kävijöitä, mutta siitä tehdyssä arvioinnissa huomautettiin, että sivusto olisi voitu suunnitella käyttömukavuudeltaan paremmaksi.

Teemavuoden 2011 dokumentaatioryhmä

Kustakin jäsenvaltiosta valittiin yksi nuori vapaaehtoinen tuottamaan videomateriaalia ja tekstiä teemavuoden toteuttamisesta jossain toisessa jäsenvaltiossa. Videot ladattiin teemavuoden verkkosivustolle, ja lisäksi videoista tehtiin lyhyt kokoomavideo.

Teemavuoden 2011 dokumentaatioryhmän raportit olivat sivustolla vierailleiden suuressa suosiossa, mutta arvioinnin mukaan ne olisi voitu nivota tiiviimmin teemavuoden muuhun toimintaan.

3.4. Teemavuoden 2011 yhteenliittymä

Vuonna 2010 annettiin 400 000 euron toiminta-avustus EYV 2011 Alliance -yhteenliittymälle, joka toimi koordinointielimenä, joka kokosi yhteen keskeiset eurooppalaiset vapaaehtoistoiminnan parissa toimivat verkostot ja järjestöt. Verkkosivusto: www.eyv2011.eu.

Komission hyväksymän työohjelmansa mukaisesti EYV 2011 Alliance lupasi täydentää komission tiedotus- ja viestintätoimia toimilla, jotka oli kohdistettu nimenomaan vapaaehtoisten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden mukaan saamiseen, ja koordinoimalla kuuden työryhmän työtä, joka huipentui eurooppalaisen vapaaehtoistoiminnan

toimenpideohjelman (PAVE) laatimiseen. Se oli kansalaisyhteiskunnalta merkittävä panos teemavuoden hyväksi.

4. PÄÄTELMÄT

Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuodella on ollut myönteinen vaikutus vapaaehtoistoimintaan niin Euroopan kuin kansallisellakin tasolla. Teemavuoden tavoitteet ja toimet olivat merkityksellisiä, ja kohdennetulla tulosjohtoisella toimintamallilla onnistuttiin toteuttamaan tavoitteet kaikissa jäsenvaltioissa, jos kohta vaikutukset vaihtelivat kunkin maan olosuhteiden mukaan.

Teemavuosi sai aikaan ja edesauttoi muutoksia vapaaehtoistoiminnan puitteissa Euroopan ja kansallisella tasolla ja sai jotkin jäsenvaltiot laatimaan tai muuttamaan vapaaehtoistoimintaa koskevia strategioitaan ja lainsäädäntöään. Se antoi järjestäjille mahdollisuuden parantaa laatua ja kiinnittää huomion sellaisiin seikkoihin kuin yritysten vapaaehtoistoiminta ja vapaaehtoistoiminta epävirallisen oppimisen muotona. Se laajensi vapaaehtoistoiminnan tunnustamista monenlaisilla toimilla ja lisäsi tietoa vapaaehtoistoiminnasta ja sen arvosta yhteiskunnalle median ja Euroopan tason tiedotuskampanjan kautta. Kansallisilla toimilla oli arvokkaita kerrannaisvaikutuksia näihin EU:n tason toimiin.

Teemavuosi edisti ennen muuta verkostojen ja uusien aloitteiden kehittämistä. Se täydensi käynnissä olevia toimia ja toi esiin vapaaehtoistoiminnan eurooppalaisia piirteitä.

Teemavuoden 2011 perintönä on, että vuonna 2011 käynnistettyjen toimien toteuttamista ja perustettujen rakenteiden toimintaa jatketaan edelleen ja että omaksutut hyvät toimintamallit saavat aikaan muutoksia tulevinakin vuosina.

Teemavuoden 2011 ansiosta laadittiin viisi EU:n toimintapoliittista asiakirjaa, jotka liittyvät vapaaehtoistoimintaan Euroopan unionissa: komission tiedonanto, kahdet neuvoston päätelmät, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto ja Euroopan parlamentin mietintö.²⁰

Aktiivisen ikääntymisen eurooppalainen teemavuosi 2012 on eräiden toimiensa kautta luonut jatkuvuutta teemavuodelle 2011. Toiminnan jatkuvuudesta huolehditaan Euroopan kansalaisten teemavuoden 2013 kanssa saatavilla synergioilla. Järjestämällä perättäisiä eurooppalaisia teemavuosia, jotka liittyvät kansalaisuuteen ja keskittyvät eri näkökulmiin (Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuosi 2010, Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuosi 2011, aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden eurooppalainen teemavuosi 2012 ja Euroopan kansalaisten teemavuosi 2013) komissio edesauttaa kansalaistoiminnan tarkastelua sen eri muodoissa.

---

²⁰

Ks. alaviitteet 5–9.

LIITE

LIITE 1: TEEMAVUOSI 2011 LUKUINA

- Mukana 27 jäsenvaltiota
- 4 EU:n tason näkyvää tapahtumaa (Budapestissä, Brysselissä, Ateenassa ja Varsovassa)
- Erinäisiä EU:n toimielinten isännöimiä näkyviä tapahtumia, kuten Euroopan nuorisofoorumin järjestämä toinen vapaaehtoistyön konventti ja sidosryhmien kokous, jota isännöivät Euroopan talous- ja sosiaalikomitea ja Euroopan parlamentti, ja alueiden komitean järjestämä foorumi ”Alue- ja paikallisviranomaisten toiminta Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuonna 2011”
- Neljä vapaaehtoistoimintaa koskevaa julkista kuulemistä, jotka järjesti Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
- Kaikissa 27 jäsenvaltiossa monia kansallisia, alueellisia ja paikallisia toimia, joita kansalliset koordinointielimet tai kansalaisjärjestöt edistivät
- Yhteensä 6,021 miljoonan euron määrärahat jäsenvaltioissa toteutettavia toimia varten
- Kansallisista budjeteista myönnetty osarahoitus teemavuoden kansallisiin toimiin keskimäärin 41,04 prosenttia
- Yhteensä 3,274 miljoonan euron määrärahat eurooppalaisille lippulaivahankkeille
- Osarahoitus eurooppalaisille lippulaivahankkeille keskimäärin 40,99 prosenttia
- Kokonaismäärärahat 10,694 miljoonaa euroa (EU:n talousarviosta) + 2,471 miljoonaa euroa (kansallisista talousarvioista) + 1,342 miljoonaa euroa (lippulaivahankkeiden osarahoitus) = **määrärahat yhteensä 14,507 miljoonaa euroa**
- Teemavuoden 2011 kiertueella yli 56 000 kävijää
- Kiertueen aikana 950 vapaaehtoistoimintaa käsitellyttä seminaaria ja keskustelutilaisuutta ja 261 kulttuuriesitystä
- Kiertueeseen osallistuneita järjestöjä 1 660
- Tuhansia painettuja tai verkkoartikkeleita teemavuodesta ja sen kiertueesta
- Teemavuoden 2011 verkkosivustolla 366 172 yksittäistä vierailijaa, vierailtuja sivuja 1 556 miljoonaa
- Teemavuoden 2011 verkkosivustolle ladattuja kuvia yli 3 880

- Teemavuoden 2011 verkkosivustolle ladattuja videoita yli 420
- Teemavuoden 2011 videoita katsottu yli 26 000 kertaa
- 27 kirjallista raporttia + päiväkirjamerkintöjä, kuvia ja videoita teemavuoden 2011 dokumentaatioryhmän toimittajilta kaikista jäsenvaltioista
- Dokumentaatioryhmän raporteilla yli 1,2 miljoonaa online-lukijaa
- EYV 2011 Alliance -yhteenliittymän verkkosivuille www.eyv2011.eu rekisteröityjä vapaaehtoistoimintatunteja 2 175 527

LIITE 2: TOIMINTA JÄSENVALTIOISSA: ESIMERKKEJÄ HYVISTÄ TOIMINTAMALLEISTA

ITÄVALTA

Itävaltalaiset vapaaehtoisjärjestöt järjestivät 17. ja 18. kesäkuuta ensimmäisen kansallisen vapaaehtoistoiminnan teemapäivän, jonka nimenä oli *Tag der freiwilligen Überraschungen*. Ajatuksena oli järjestää avoimien ovien päivä, jolloin esitellään Itävallassa tehtävää vapaaehtoistoimintaa ja kutsutaan kiinnostuneita kansalaisia mukaan toimintaan. Erityisen tietokannan avulla kiinnostuneet kansalaiset pystyivät löytämään sopivaa vapaaehtoistoimintaa kiinnostuksensa tai asuinpaikkansa mukaan. Maassa järjestettiin yli 600 tapahtumaa, ja toimiin osallistui yli 10 000 kansalaista.

BELGIA

Vapaaehtoiset Belgian kolmesta kieliyhteisöstä tapasivat 15. marraskuuta 2011 Belgian kuningashuoneen edustajia. Joulupuheessaan 2011 kuningas kiitti vapaaehtoisia näiden toiminnasta. Belgian ranskankielisessä yhteisössä kiersi 52:ta vapaaehtoista esittelevä näyttely, ja saksankielisessä yhteisössä vapaaehtoiset istuttivat 76 000 puuta (yhden jokaista asukasta kohti).

BULGARIA

Bulgarian liikuntakasvatus- ja urheiluministeriö ja ulkomailla asuvien bulgarialaisten asioita käsittelevä valtion virasto järjestivät Banskossa konferenssin, johon osallistui 250 lasta Makedonian, Serbian, Albanian, Romanian, Moldovan ja Ukrainan bulgarialaisyhteisöistä. Tilaisuuden yhteydessä istutettiin Banskoon erityinen *vapaaehtoisuuden metsä*.

KYPROS

Teemavuoden kiertue kävi Nikosiassa 4.–6. huhtikuuta. Tilaisuuden avasi Kyproksen tasavallan ensimmäinen nainen Elsie Christofia. Vapaaehtoisjärjestöt esittelivät kokemuksiaan ja toimintaansa esimerkiksi urheilun, nuorisotyön, huumeidenkäytön torjumisen, liikenneturvallisuuden ja ikääntyvien auttamisen alalla. Kunnat esittelivät toisten auttamiseen liittyviä toimia ja kertoivat siitä, kuinka antoisaa vapaaehtoistoiminta voi olla. Vierailijoille tarjottiin mahdollisuus saada ensiapuopetusta paikan päällä ja oppia perusasioiden ilmaisemista viittomakielellä.

TŠEKKI

Tšekissä käynnistettiin tammikuussa 2011 uusi vapaaehtoistoiminta-aiheinen verkkosivusto, josta tuli kaikkien vapaaehtoisjärjestöjen kansallinen sivusto. Sivustolle lisättiin marraskuussa 2011

vapaaehtoistoimintamahdollisuuksien tietokanta, jossa järjestöt voivat julkaista ilmoituksia ja vapaaehtoiset etsiä vapaaehtoisjärjestöjä. Teemavuonna 2011 laadittiin lisäksi julkaisu, jossa esiteltiin kahtakymmentäkahta vapaaehtoista: nuoria, ikääntyneitä, miehiä, naisia, korkeakoulututkinnon suorittaneita sekä ihmisiä suurista kaupungeista ja maaseudulta. Julkaisu laadittiin tšekiksi ja englanniksi.

TANSKA

Teemavuoden kiertue vieraili 1.–3. elokuuta Kööpenhaminan Axeltorv-aukiolle pystytetyssä teltassa. Mottona oli *Vapaaehtoistyön monet kasvot* ja tarkoituksena esitellä vapaaehtoistoiminnan monimuotoisuutta Tanskassa. Vapaaehtoisjärjestöillä oli tuolloin tilaisuus esitellä hankkeitaan ja toimintaansa, ja mukana oli yli 28 järjestöä. Vieraille oli tarjolla valokuvanäyttely, musiikkiesityksiä, futsal-kilpailu, muotinäytös ja ensiavun esittelyä, ja sisällä teltassa oli järjestöjen tori.

VIRO

Virossa laadittiin kaksikuukautinen pilottiohjelma yritysten ja julkisen sektorin työntekijöiden vapaaehtoistoimintaa varten. Vapaaehtoisia lähetettiin viidestä yrityksestä ja viidestä ministeriöstä 20:een valtioon riippumattomaan organisaatioon. Ohjelmalla haluttiin edistää yhteistyötä kolmen sektorin välillä: vapaaehtoiset, valtiosta riippumattomat organisaatiot ja julkinen sektori. Ohjelman tuloksena 28 vapaaehtoista teki noin 160–226 tuntia vapaaehtoistyötä. Lisäksi valtiosta riippumattomat organisaatiot oppivat, miten ammattitaitoisia työntekijöitä saadaan mukaan toimintaan, ja työntekijät oppivat ymmärtämään paremmin vapaaehtoistoimintaa ja sen etuja. Ohjelman jatkoksi järjestetään hieman erimuotoisena uusi ohjelma, jota koordinoi Viron voitto tavoittelemattomien organisaatioiden verkosto NENO ja rahoittaa Viron sisäministeriö.

SUOMI

Teemavuoden 2011 verkkosivustolla (www.tuntitili.fi) on hakukone, jolla voi etsiä itselleen sopivaa vapaaehtoistoimintaa. Yli 120 organisaatiota eri aloilta osallistui hakukoneen tietokannan rakentamiseen. Käyttäjät pystyivät jättämään sinne yhteystietonsa ja kertomaan, kuinka paljon aikaa he olisivat valmiit antamaan vapaaehtoistoimintaan. Joulukuuhun 2011 mennessä Tuntitiliin oli tilitetty yli 99 000 tuntia. Hakukonetta mainostettiin lehdissä, kirjastoissa ja sosiaalisessa mediassa.

RANSKA

Ranskassa toteutettiin *Action de sensibilisation des jeunes* -niminen hanke, jolla tehtiin vapaaehtoistoimintaa tunnetuksi nuorten keskuudessa ja pyrittiin saamaan heidät mukaan siihen. Hanketta koordinoi eri yhdistysten ja ranskalaisten ministeriöiden edustajista koostunut ryhmä. Joukko nuoria vapaaehtoisia koulutettiin keskustelemaan vapaaehtoistoiminnasta koululaisten ja opiskelijoiden kanssa. Ministeriöt lähettivät koulunjohtajille kirjeen, jossa ne pyysivät kouluja kutsumaan näitä keskustelunvetäjiä vierailulle. Kouluissa jaettiin opettajille ja koulunjohtajille suunnattua opasta ja eri ikäluokille suunnattuja tietolehtisiä. Hanke saavutti noin 10 000 nuorta.

SAKSA

Kansainvälinen *Sieben Brücken, die verbinden* -hanke toteutettiin viidessä Euroopan maassa (Tanskassa, Puolassa, Tšekissä, Itävallassa ja Saksassa), joissa vapaaehtoistoiminnan määrittely ja perinteet ovat hyvin erilaisia. Hankkeen kehitti Potsdamin yhteiskuntatieteellinen akatemia AWO SANO yhteistyössä liittovaltion perhe-, vanhus-, nais- ja nuorisasiainministeriön kanssa. Saksassa

hankkeeseen osallistui vapaaehtoistoimintaa harjoittavia sidosryhmiä Mecklenburg-Etu-Pommerista, Brandenburgista, Saksista ja Baijerista. Hankkeen tavoitteena oli antaa osallistujille mahdollisuus tavata eurooppalaisessa kontekstissa, oppia toisiltaan ja keskustella kansalaistoiminnan roolista kussakin osallistujamaassa.

KREIKKA

Kreikassa laadittiin ylemmän perusasteen oppilaille suunnattu vapaaehtoistoimintaa käsittelevä opas, jonka avulla haluttiin yhdistää epävirallinen oppiminen viralliseen koulutusjärjestelmään. Ajatuksena oli edistää uudenlaista vapaaehtoistoimintakulttuuria jo nuorten varhaisessa kehitysvaiheessa. Opas tulee saataville verkkoon, ja sitä jaetaan kouluissa. Siinä annetaan yleisiä tietoja vapaaehtoistoinnasta ja sen luonteesta, siitä mitä se on ja mitä se ei ole, sen hyödyistä ja heikkouksista, motiiveista ja historiasta, kerrotaan vapaaehtoisten tarinoita, selostetaan vapaaehtoistoimintaohjelmia ja selitetään konkreettisesti, miten vapaaehtoistoimintaa voidaan suunnitella ja järjestää luokissa. Oppaassa on myös valokuvia ja sarjakuva.

UNKARI

Teemavuoden 2011 näkyvimpiä toimia Unkarissa oli maan julkishallinto- ja oikeusministeriön ja maaseudunkehittämismministeriön järjestämä suuri jätteenkeräyshanke *TeSzedd! – vapaaehtoisvoimin puhtaasti Unkarin puolesta*. Hankkeeseen rekisteröityi verkkosivuston kautta yli 160 000 osallistujaa. Useat paikalliset vapaaehtoisryhmät siivosivat 21. toukokuuta 2011 ympäristöään läänien koordinaattorien verkoston avustamana. Kampanjaan osallistui 1 500 paikkakunnalla ympäri Unkaria kansalaisia, kansalaisjärjestöjä, yrityksiä, ministeriöitä, paikallishallinnon elimiä ja erilaisia laitoksia. Jätettä kerättiin tuhansia tonneja. TeSzedd!-jätteenkeräyskampanjaa mainostettiin valtakunnallisesti televisiossa, radiossa, sanomalehdissä ja sosiaalisessa mediassa.

IRLANTI

Irlannin kansallinen koordinoitelin ja yli 20 vapaaehtoiskeskusta koordinoi 30. syyskuuta 2011 järjestetyn *kansallisen vapaaehtoistoimintapäivän*. Päivän päätapahtuma oli valtakunnallinen kutomistempaus, jossa tuhannet vapaaehtoiset ympäri maata kutoivat kaulahuiveja, pipoja ja lapasia hyväntekeväisyysjärjestöille. Koulut eri puolilta maata osallistuivat keräämällä varoja ja toteuttamalla käytännön vapaaehtoistoimintahankkeita. Mukana oli yli 10 000 vapaaehtoista maan eri osista. Irlantilaisyriyten työntekijät antoivat aikaansa ja energiaansa eri puolilla maata järjestetyille vapaaehtoistoimintahankkeille. Dublinissa järjestettyyn tapahtumaan osallistui viisi presidenttiehdokasta. Kansallinen vapaaehtoistoimintapäivä sai laajasti julkisuutta lehdistössä, televisiossa ja radiossa ja verkkomediassa.

ITALIA

Teemavuoden 2011 ja Italian yhdistymisen 150-vuotisjuhlan puitteissa toteutettu *CSVnet*-hanke pyrki koordinoimaan kansallisesti vapaaehtoistoiminnan palvelukeskusten toimintaa luomalla osallistavan prosessin, jonka tuloksena laadittiin *nuorten vapaaehtoistoimintaa edistävä manifesti* ja järjestettiin näkyvä nuortentapahtuma. Hanke ja CSVnetin ja kansallisen nuorisofoorumin tukema tutkimus *Kun nuoret osallistuvat* osoitti, että tapa, jolla nuoret suhtautuvat kouluun, työhön ja vapaaehtoistoimintaan, on muuttunut jatkuvasti ja että sen vuoksi on olennaista ottaa nuoret mukaan heille suunnattujen vapaaehtoistojen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

LATVIA

Yksi Latvian teemavuonna 2011 toteuttamista menestyshankkeista oli virtuaalisten *kohtaamisfoorumien* perustaminen. Niillä haluttiin edistää yhteistyötä vapaaehtoisten ja ”vapaaehtoistyön tarjoajien” keskuudessa. Avoimen hanke-ehdotuspyynnön tuloksena tuettiin neljää valtiosta riippumattomien organisaatioiden hanketta tarkoituksena kehittää ja edistää yhteysfoorumeja, joilla rohkaistaan ihmisiä tekemään vapaaehtoistyötä ja motivoidaan eri yhteiskuntaryhmiä, etenkin nuoria, tulemaan mukaan vapaaehtoistoimintaan. Hanke antoi kansallisille ja paikallisille laitoksille mahdollisuuden valita vapaaehtoisia ja vapaaehtoisille tilaisuuden löytää paikka tehdä vapaaehtoistyötä. Virtuaalinen vapaaehtoistoiminnan tietokanta jatkaa myös vuoden 2011 jälkeen.

LIETTUA

Näyttävä esimerkki Liettuan toimista vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi aluetasolla oli *vapaaehtoistoimintapääkaupunkien* kilpailu. Viisi kaupunkia (Birzai, Alytus, Kedainiai, Siauliai ja Palanga) valittiin kuukauden ajaksi vapaaehtoistoimintapääkaupungiksi. Hankkeen aikana järjestettiin satoja tapahtumia, jotka keräsivät tuhansia osallistujia. Toiminta vaihteli kaupungista toiseen: järjestettiin hyväntekeväisyyspauksia, konsertteja ja urheilutapahtumia, ympäristönsuojelutoimia, taidekilpailuja, eläinten oikeuksia puolustavia toimia, luettiin satuja lapsille puistoissa ja perustettiin paikallisia vapaaehtoiskeskuksia. Toiminta keräsi yhteisen teeman ympärille paikallisten viranomaisten ja yritysten edustajia ja kansalaisia.

LUXEMBURG

Luxemburgin Schengenissä järjestetty *vapaaehtoistoiminnan juhla* oli erittäin onnistunut valtionrajat ylittävä tapahtuma. Ranskalaisten ja saksalaisten kumppanien osallistumisen ansiosta juhla oli osoitus teemavuoden eurooppalaisuudesta. Juhlalla haluttiin kiittää vapaaehtoisia heidän työstään yhteiskunnan hyväksi. Päivän kohokohtiin kuuluivat palokuntien ja pelastustyöntekijöiden esitykset, musiikkiesitykset ja lasten pelit ja leikit.

MALTA

Teemavuoden 2011 kiertueen viimeinen pysähdyspaikka oli Malta, jossa se vieraili 28. marraskuuta – 5. joulukuuta. Tilaisuutta varten pystytettiin telta Vallettan vanhalle linja-autoasemalle. Maltaan vapaaehtoistoimintaneuvosto asetti käyttöön 15 näyttelyosastoa, joissa paikalliset vapaaehtoisjärjestöt saivat esitellä toimintaansa. Kiertueen vierailun kukin päivä omistettiin tietylle teemalle, joita olivat ympäristö, eläinten hyvinvointi, taide ja kulttuuri, nuoret, urheilu, sosiaalinen ja humanitaarinen apu ja terveys.

ALANKOMAAT

Alankomaiden kuntia pyydettiin palkitsemaan huippuluokan vapaaehtoistoimintaa neljässä kategoriassa: *omistautumispalkinnon* sai se ihminen tai järjestö, joka voimakkaimmin antoi sydämensä ja sielunsa vapaaehtoistoiminnalleen, *innovaatiopalkinnon* innovatiivisin ihminen tai järjestö, *aktivointipalkinnon* se ihminen tai järjestö, joka parhaiten sai ihmisiä mukaan vapaaehtoistoimintaan, ja *osaamispalkinnon* se ihminen tai järjestö, joka sai eniten aikaan kykyjen kehittämisessä. Paikallisesti ja alueellisesti tehtyjen valintojen perusteella järjestettiin valtakunnallinen palkintojenjakoseremonia teemavuoden 2011 päätöstilaisuudessa, joka pidettiin 7. joulukuuta Amsterdamissa ja jota kunnioitti läsnäolollaan Alankomaiden prinsessa Margriet.

PUOLA

Kansainvälinen työjärjestö, eurooppalainen vapaaehtoistoiminnan mittaamista käsittelevä hanke ja Puolan työ- ja sosiaaliministeriö järjestivät 28.–29. syyskuuta Varsovassa seminaarin työvoimatilastojen laatijoille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Seminaarin tarkoituksena oli luoda yhteyksiä tilastolaitosten ja kansalaisyhteiskunnan ryhmien välille, antaa osallistujille koulutusta uuden vapaaehtoistyön mittaamista käsittelevän ILO:n käsikirjan metodeista, keskustella mahdollisuuksista ottaa ILO:n käsikirja käyttöön EU:n jäsenvaltioissa ja jakaa kokemuksia käsikirjan jo käyttöön ottaneiden tai sitä harkitsevien maiden keskuudessa. Puolan tilastokeskus on jo ottanut ILO:n käsikirjan käyttöön.

PORTUGALI

Teemavuoden 2011 portugalilainen kansallinen koordinoituihin järjesti 23. ja 24. toukokuuta seminaarin, jonka teemana oli *vapaaehtoistyö Välimerellä – kulttuuri-identiteetti*. Seminaariin osallistui asiantuntijoita Espanjasta, Italiasta, Kreikasta, Maltalta, Portugalista ja Ranskasta. He edustivat eri yliopistoja ja vastasivat vapaaehtoistyön infrastruktuurista ja vapaaehtoisjärjestöistä. Seminaarissa keskityttiin vapaaehtoisten kulttuuri-identiteettiin (arvoihin ja käsitteisiin), vapaaehtoistoiminnan järjestämiseen kussakin maassa samoin kuin hyvien käytänteiden vaihtamiseen. Päätöstilaisuudessa käytiin professori Rogério Roque Amaron vetämä keskustelu aiheesta *Vapaaehtoistyö kriisin aikoina: vaikutukset ja haasteet*.

SLOVAKIA

Slovakian oma kiertue *Caravana* ulotti teemavuoden 2011 kiertueen ajatuksen viiteen kuntaan Slovakian eri alueilla. Košicessa, Prešovissa, Žilinassa, Nitrassa ja Komárnossa myös muut kuin bratislavalaiset saivat tietää teemavuodesta ja sen tavoitteista samoin kuin mahdollisuuksista vapaaehtoistoimintaan omalla alueella. Monet paikalliset ja alueelliset kansalaisjärjestöt esittelivät toimintaansa näyttelyosastoissa ja piirrosten, kuvien ja videoiden avulla ja keskustelivat kansalaisten kanssa vapaaehtoistoimintamahdollisuuksista. Paikalliset kulttuuri- ja taideryhmät järjestivät tanssi- ja musiikkiesityksiä, lapsille oli tarjolla leikkejä ja lahjoja, ja lisäksi järjestettiin EU- ja teemavuosiaiheisia kilpailuja ja jaettiin tietoa EU:n toimielimistä, ohjelmista, aloitteista ja yhteyspisteistä. *Caravana* edesauttoi kansalaisjärjestöjen, poliittisten päättäjien, paikallisviranomaisten ja väestön verkostoitumista ja siltojen rakentamista pääkaupungin ja syrjäseutujen välille.

SLOVENIA

Myös Sloveniassa päätettiin, ettei teemavuoden kiertuetta rajoiteta pelkästään pääkaupunkiin vaan että sen lisäksi järjestetään oma vapaaehtoistoimintakiertue 20 eri kaupungissa, jotta voidaan laajemmin edistää vapaaehtoistoimintaa ja rohkaista ihmisiä tulemaan siihen mukaan. Vapaaehtoisjärjestöt saivat esitellä toimintaansa erityisillä vapaaehtoismessuilla. Pyöreän pöydän ja paneelikeskusteluissa käsiteltiin eri teemoja, etenkin nuorten ja yritysten vapaaehtoistoimintaa, ja teemana oli myös saada julkishallinto paremmin tietoiseksi vapaaehtoistoiminnan merkityksestä. Tapahtumiin osallistui kaikkiaan noin 400 vapaaehtoisjärjestöä. Slovenian kiertue sai laajaa näkyvyyttä valtakunnallisissa ja alueellisissa viestimissä ja yleisöltä myönteistä palautetta.

ESPANJA

Teemavuoden 2011 kiertueen vieraillessa Madridissa järjestettiin sukupolvien välinen *Dale color al mundo* -peli, johon osallistui ylemmän perusasteen ja keskiasteen kouluja sekä ikäihmisten keskuksia Madridin itsehallintoalueelta. Ajatuksena oli kehittää keino, jonka avulla nuoret ja ikääntyneet voivat yhdessä löytää vapaaehtoistoiminnan sosiaaliset arvot. Kilpailun ensimmäisessä vaiheessa järjestettiin

pelejä samaan aikaan nuorten ja ikääntyneiden ryhmille. Toisessa vaiheessa nuorten ja ikääntyneiden johtopäätökset koottiin yhteen ja tehtiin niiden perusteella yhteiset johtopäätökset. Hanke kehitettiin yhteistyössä Euroopan parlamentin Espanjan-tiedotustoimiston kanssa. Hanke näkyi laajasti espanjalaisissa tiedotusvälineissä, myös valtakunnallisessa televisiossa.

ROMANIA

Bukarestin Howard Johnson Grand Plaza -hotellissa järjestettiin 12. joulukuuta 2011 kansallinen palkintogaala, jonka aiheena oli vapaaehtoistoiminnan ja vapaaehtoistoimintahankkeiden tunnustaminen. Gaalan järjestäjinä toimivat teemavuoden kansallinen koordinointielin Volum-liitto ja EU:n koulutusohjelmien kansallinen toimisto. Palkintoja jaettiin 22 kategoriassa, ja perustana oli avoin järjestelmä, jolla nimettiin vapaaehtoisia ja vapaaehtoistyöhankkeita vuoden 2011 kuluessa toteutettujen toimien osalta. Järjestäjät saivat yli 200 ehdotusta, joista puolet valittiin kutsuttaviksi seremoniaan. Voittajan valintaa varten muodostettiin riippumaton palkintolautakunta. Finalisteja ja heidän palkittuja toimiaan esiteltiin erityisessä Vapaaehtoisen muotokuva -lehtisessä. Tapahtuma sai runsaasti medianäkyvyyttä.

RUOTSI

Ruotsin kansallisella koordinointielimellä oli Euroopan komission ja Euroopan parlamentin kanssa yhteinen näyttelyosasto *Göteborgin vuotuisilla kirjamesseilla* (22–25. syyskuuta), jotka keräsivät noin 100 000 kävijää. Noin 250 ihmistä jäi kuuntelemaan haastatteluja, joissa seitsemän tunnettua ruotsalaiskirjailijaa kertoi, mikä heitä motivoi vapaaehtoistoimintaan. Kirjamesset osoittautuivat hyväksi tilaisuudeksi, jossa kirjailijat esittelivät asiaa omasta näkökulmastaan. Ruotsin nuorisosiainvirasto Ungdomsstyrelsen pystyi messeilla yhdistämään voimansa Euroopan komission ja Euroopan parlamentin kanssa ja saamaan suuren yleisön kiinnittämään huomiota Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuoteen.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Osana Yhdistyneen kuningaskunnan kansallista teemavuoden 2011 työohjelmaa annettiin Volunteering England -yhdistyksen tehtäväksi kartoittaa, kehittää ja jakaa *työnantajan tukemaan vapaaehtoistoimintaan* liittyviä hyviä toimintamalleja. Volunteering England perusti sitä varten web-pohjaisen keskuspuheen, jossa annettiin tietoja työnantajan tukemasta vapaaehtoistoiminnasta, esimerkiksi tapaustutkimuksia, tuoreita tutkimustuloksia, ja kattava luettelo sekä vakiintuneista että vähemmän tunnetuista työnantajan tukemaan vapaaehtoistoimintaan liittyvistä konsulteista ja välittäjistä. Yhdistys pyysi kolmea vapaaehtoiskeskusta (Volunteer Centres, jotka antavat vapaaehtoistoiminnalle infrastruktuuritukea) kokeilemaan kuutta uutta menetelmää työnantajan tukeman vapaaehtoistoiminnan lisäämiseksi. Volunteering England saavutti yli 500 000 ihmistä eri aloilla ja pystyi yksittäisten vapaaehtoiskeskusten kautta kokeilemaan uusia järjestelmiä ja ideoita perusteellisemmin. Järjestetyissä 23 tilaisuudessa oli yhteensä 1 700 osallistujaa.

LIITE 3: EUROOPAN LIPPULAIVAHANKKEET: ESIMERKILLISIÄ MALLEJA

Kaikkiaan 33 lippulaivahankkeelle myönnettiin 1,964 miljoonaa euroa kattamaan enintään 60 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista 23 jäsenvaltiossa. Hankkeet kohdistuivat useisiin vapaaehtoistoiminnan osa-alueisiin. Toiminta liittyi kuuteen eri aiheeseen, jotka voidaan jaotella seuraavasti:

- Yhdessätoista hankkeessa kehitettiin vapaaehtoistoimintaan liittyviä tietoja, mainosmateriaalia ja tutkimusta (selvitykset, laatustandardit, luovat kilpailut audiovisuaalimateriaalin tuottamiseksi) tarkoituksena jakaa parhaita toimintatapoja, saada toiminnalle lisää huomiota yleisöltä ja parantaa vapaaehtoistoiminnan tuntemusta.
- Kuusi hanketta kohdistui nuoriin (tarkoituksena lähettää nuoria ulkomaille vapaaehtoistyöhön, lisätä heidän tietojaan ja motivoida heitä osallistumaan sosiaalisesti ja tekemään vapaaehtoistyötä), tai niillä pyrittiin saamaan ikääntyneet viettämään enemmän aikaa nuorten kanssa.
- Viidellä hankkeella edistettiin ”dynaamisia yhteisöjä vahvasti sitoutuneiden kansalaisten kautta”, tuettiin maahanmuuttajien ja heikompiosaisten integroitumista paikallisyhteisöihin ja valotettiin vapaaehtoistyön sosiaalista roolia sekä yhteisön että ympäristön kannalta.
- Neljän hankkeen aiheena olivat sosiaalipalvelut (”riskikäyttäytymisen” ehkäiseminen ja sosiaalista integroitumista palvelevan vapaaehtoistoiminnan tukeminen) ja terveydenhoitoon liittyvä vapaaehtoistoiminta.
- Neljässä hankkeessa keskityttiin tutkimukseen ja teknologian vaihtoon ja levittämiseen ja erityisesti sen käytön lisäämiseen vapaaehtoisten keskuudessa.
- Kolmen hankkeen aiheena oli työntekijöiden vapaaehtoistoiminta.

LIPPULAIVAHANKKEISSA SYNTYNEITÄ ALOITTEITA

Yö ilman onnettomuuksia -liikenneturvallisuuskampanja (European Night Without Accident) 15. lokakuuta 2011

Vapaaehtoiset ovat vahvasti mukana sosiaalisissa toimissa, joilla pyritään ehkäisemään riskikäyttäytymistä. Kaikissa EU:n 27 jäsenvaltiossa järjestettiin lokakuun 15. ja 16. päivän 2011 välisenä yönä belgialaisen Responsible Young Drivers -säätöön koordinoima lippulaivahanke Yö ilman onnettomuuksia (European Night without Accident). Hankkeessa tuhat 18–29-vuotiasta vapaaehtoista kampanjoi nuorten autoilijoiden keskuudessa turvallisesta ajotavasta ja huumeiden ja alkoholin välttämisestä.

Hankkeen tuhat vapaaehtoista kampanjoivat rauhalliselta, epämuodolliselta pohjalta

vertaistensa parissa 200 yökerhossa eri puolilla EU:ta. He pystyttivät klubin ovelle ”tiedostamispisteen”, jossa lauantai-illan huumaa viettäviä nuoria pyydettiin ottamaan haaste vastaan eli puhaltamaan alkometriin ennen tien päälle lähtöään ja lupautumaan pysymään selvänä koko illan. Kuskivuorossa olevia pyydettiin juuri ennen klubilta lähtöä tekemään uusi alkoholi- tai huumetestit varmistaakseen, että he pystyvät ajamaan turvallisesti kotiin, ja antaakseen samalla hyvän esimerkin ystävilleen ja muille juhlijolle.

Digitaalitekniikka vapaaehtoistoiminnan ja sosiaalisen osallisuuden palveluksessa

Tällä Banco Informatico, Tecnológico e Biomedicon koordinoimalla ja yhdessä neljän järjestön ja yhden provinssitasoinstituution kanssa toteuttamalla lippulaivahankkeella edistettiin laajempien digitaalisten yhteyksien järjestämistä huomattavalle määrälle sosiaalisia hankkeita. Kumppanit keräsivät yhteisvoimin vanhentuneita teknisiä laitteita, lähinnä tietokoneita ja lääketieteellisiä välineitä, jotka olisi muuten heitetty pois. Tarkoituksena oli niiden avulla parantaa digitaalista osaamista vapaaehtoisjärjestöissä ja heikko-osaisten keskuudessa.

Hankkeen ansiosta lukuisat järjestöt saivat käyttöönsä parempia digitaalisia laitteita ja tietokoneisiin epäilevästi suhtautuvat tai niitä harvoin käyttävät ihmiset pystyivät parantamaan digitaalista osaamistaan. Hanke lisäksi edisti digitaalisen teknologian yleistä leviämistä kolmannella sektorilla.

Vapaaehtoiset puistojen puolesta

Tällä hankkeella haluttiin motivoida kaikenikäisiä mahdollisesti kiinnostuneita osallistumaan kansalaistoimintaan ja tukemaan vapaaehtoistyötä ”vihreämpien” alueiden hyväksi. Sitä koordinoi vaihtoehtoisen nuorisotoiminnan järjestö, ja siihen osallistui neljä organisaatiota Kreikasta ja Kyprokselta yhtä ministeriötä myöten.

Hankkeen järjestämien konferenssien, seminaarien ja tutkimustoimien tarkoituksena oli lisätä ihmisten tietoja kaupunkien puistoihin ja ympäristön laatuun liittyvän vapaaehtoistoiminnan hyödyistä. Hanke tuotti uutta tieteellistä taustatietoa kaupunkikeskustojen ja lähiöiden viheralueisiin ja puistoihin liittyvästä vapaaehtoistoiminnasta, mikä lisäsi hankkeen panosta ilmastonmuutoksen torjumiseen etenkin viestinnän ja tiedotuksen kautta.

Palvelemme kaupunkiamme

Tämä portugalilainen hanke suunnattiin asunnottomille ja syrjäytyneille. Viisi järjestöä ”palveli” teemavuoden ajan Lissabonin heikko-osaisia omistaen heille aikaansa. Vapaaehtoiset järjestivät lukuisia yhteisöllisiä illallisia mutkattomassa, innovatiivisessa ja lämpimässä ilmapiirissä, jolloin illastajat saivat ainutlaatuisen tilaisuuden solmia kestäviä ihmissuhteita ja saada henkistä, psyykkistä, hengellistä ja käytännön tukea. Toisin kuin seurakuntien ja muiden järjestöjen säännöllisesti tarjoamien aterioiden kohdalla, joissa osallistujat saattavat olla häpeissään tai tuntea, etteivät järjestäjät ole mukana ihmisinä, tässä hankkeessa tuotiin joka iltana eri järjestöjen tarjoamaa ruokaa julkisille paikoille kokoontuneille syrjäytyneille ja asunnottomille. Toiminta paitsi kohensi kohderyhmien arkea myös antoi vapaaehtoisjärjestöille mahdollisuuden parantaa viestintä- ja organisointivalmiuksiaan.

Tv ja radio ja niiden rooli vapaaehtoistoiminnan edistämisessä

Kolme järjestöä (Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja Alankomaista) järjesti brittiläisen CSV:n (Community Service Volunteers) vetämänä ja yhteistyössä kansainvälisesti arvostetun BBC:n kanssa hankkeen, jolla pyrittiin hankkimaan uusia kumppaneita ja luomaan entistä vahvempi vapaaehtoisten verkosto jakamaan ajatuksia ja kokemuksia siitä, miten toimintaa saadaan tunnetuksi kansalaisten keskuudessa sähköisten viestimien kautta.

Omaperäisintä hankkeessa oli pyrkimys edistää vapaaehtoistoimintaa Euroopan laajuisten lähetysten kautta. Syyskuussa 2011 järjestetyssä kaksipäiväisessä konferenssissa edustajat monista eri EU-maista pohtivat, millaisilla strategioilla voitaisiin tehokkaammin lisätä vapaaehtoistoiminnan näkyvyyttä ja saada uusia ihmisiä mukaan aktiiviseen toimintaan. Keskustelujen pääaiheeksi nousi se, miten ihmiset saataisiin tietoisiksi vapaaehtoistyöstä ja kiinnostumaan siihen osallistumisesta maissa, joissa kansalaistoimintaan liittyvää sähköistä viestintää harjoitetaan vain vähän tai ei ollenkaan tai joissa vapaaehtoistoiminnan tiellä on suurimmat esteet.

Konferenssin tuloksia esiteltiin 20. kertaa järjestetyssä vuosittaisessa Volonteurope-konferenssissa Edinburghissa 20.–23. lokakuuta 2011.

Liikenneturvallisuus – sinunkin asiasi!

Tällä bulgarialaisen Open Youth -järjestön yhdessä kahden belgialaisen järjestön, bulgarialaisen kunnan ja Bulgarian terveysministeriön kanssa toteuttamalla liikenneturvallisuushankkeella haluttiin testata tapaa laatia eurooppalainen malli, jolla selvitetään, pitäisikö eri olosuhteissa ja eri tarkoituksissa järjestää kertaluontoista vai jatkuvaa vapaaehtoistoimintaa hyödyntämällä ihmisten välistä viestintää ja edistämällä kansalaistoimintaa. Hanke poiki todellisiin havaintoihin perustuvan ainutlaatuisen menetelmän, jota on helppo levittää muuallekin Eurooppaan.

Hankkeessa etsitään vastausta paitsi kysymykseen ”Mitä vapaaehtoistyön tekeminen on?” myös annetaan konkreettisia vastauksia sitäkin tärkeämpiin kysymyksiin eli ”Miksi tekisin vapaaehtoistyötä?” ja ”Miten voisin tehdä vapaaehtoistyötä?”.

Hankkeessa muun muassa tuotettiin kolme (29, 51 ja 50 sekunnin mittaista) animaatiota aiheista ”mitä, miksi ja miten”. Niillä haluttiin tuoda vapaaehtoistoimintaa esiin hausalla ja omintakeisella tavalla. Niitä voi katsella hankkeen verkkosivuilla osoitteessa <http://roadsafetyvolunteers.open-youth.org/index.php?lang=en>.

Vapaaehtoistoiminnan ja sähköisen vapaaehtoistoiminnan arvot ja toimet

Tämä puolalaisen Good Network Foundationin yhdessä kolmen puolalaisen järjestön ja yhden kunnallisen laitoksen kanssa toteuttama hanke koostuu kahdesta toisiaan täydentävästä toimesta:

a) Vapaaehtoistyön keskeiset arvot -kampanja, jolla edistetään vapaaehtoistoimintaa sen eri muodoissa ja tuodaan esiin vapaaehtoistoiminnan arvoa, jotta voitaisiin parantaa

vapaaehtoistoiminnan kapeaa ja kielteistä kuvaa Puolassa.

b) Euroopan tasolla järjestetty sähköisen vapaaehtoistoiminnan kilpailu, jossa keskitytään edistämään yhtä tiettyä vapaaehtoistoiminnan muotoa eli sähköistä, internetin kautta harjoitettavaa vapaaehtoistoimintaa.

Hankkeella pyritään lisäämään ihmisten tietoisuutta vapaaehtoistoiminnan arvosta edistämällä kaikenlaista vapaaehtoistoimintaa ja rohkaisemaan kansalaisyhteiskunnan toimijoita hyödyntämään uusia vapaaehtoistoiminnan muotoja (etenkin sähköistä vapaaehtoistoimintaa) niiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi, sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi ja itse vapaaehtoistoiminnan laadun parantamiseksi.

Hankkeeseen liittyy myös tutkimusta vapaaehtoistoiminnan eri muodoista ja arvoista, ja siinä kerätään kokoelma vapaaehtoisten todellisia tarinoita, jotka filmataan ja tuodaan esiin interaktiivisella ja innovatiivisella tavalla. Hankkeella on verkkosivusto (www.tojestwolontariat.pl), jonne käyttäjät voivat ladata filmejään.